

Folketinget
Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget
Christiansborg
1240 København K

Folketingets Erhvervs- Vækst og eksport udvalg - Omvalgsbonus - klart anvendelsesområde og fair behandling af alle kunder

07.03.2014

Lovforslaget L 119 er et langt og omfattende lovforslag. Denne henvendelse handler alene om forslaget nye § 60 a i lov om finansiel virksomhed. Bestemmelsen fylder kun lidt i det samlede lovforslag, men har stor indflydelse på pensionskundernes rettigheder i forhold til hinanden.

Forsikring & Pension
Philip Heymans Allé 1
2900 Hellerup

Tlf. 41 91 91 91

Fax 41 91 91 92

fp@forsikringogpension.dk

www.forsikringogpension.dk

Vi vil kommentere tre ting i forslaget:

- Anvendelsesområdet skal være klart
- Det skal være muligt at beregne omvalgsbonus efter andre metoder, når metoderne giver resultater, der er rimelige for både kunder, der bliver i pensionsordningen, og kunder der vælger om til en anden ordning
- Ikrafttrædelsen skal udskydes.

Karen Leth Jensen

Chefkonsulent

Dir. 41 91 90 74

klj@forsikringogpension.dk

Anvendelsesområde

I vores hørings svar anførte vi, at anvendelsesområdet for den nye FIL § 60 a var uklart. I det fremsatte forslag er bemærkningerne suppleret med en række eksempler. Lovens anvendelsesområde er imidlertid stadig ikke entydigt. Både selskaber og kunder bør klart og tydeligt kunne vide om et omvalg er omfattet eller ej.

Vores ref. KLJ

Sagsnr. GES-2013-00128

DokID 334812

I det følgende vil vi give vores bud på, hvordan eksempler og øvrige bemærkninger kan læses for at give en konsistent fortolkning og vi vil heraf udlede en afgrænsning af anvendelsesområdet. Vi baserer denne udlægning på to præmisser, som fremgår af bemærkningerne til forslaget.

Præmisserne for forslaget

For det første er det en præmis, at der ikke med lovforslaget skal ske indgreb i de allerede indgåede aftaler – herunder aftalevilkår om individuelle tilbagekøb af pensionsordninger. En kunde kan i mange pensionsaftaler ophæve pensionsaftalen på eget initiativ og aftalevilkårene regulerer, hvilken værdi kunden i så fald skal have med sig. Denne præmis fremgår af bemærkningerne til lovforslaget side 43, 1. spalte, og af Erhvervs- og Vækstministeriets høringsnotat side 11.

For det andet er det "det afgørende kriterium" for omvalgsbonuspligten i § 60 a, at selskabet "tager initiativ" og "aktivt tilbyder" omvalg til en gruppe kunder el-

Brancheorganisation
for forsikringsselskaber
og pensionskasser

ler alle kunder. I bemærkningerne står endvidere, at omvalget skal være "foranlediget af en aktiv handling fra selskabet side med udgangspunkt i afgivne garantier og ordningens fremtidige afkast." Dette fremgår såvel af bemærkningerne til lovforslaget side 43, 1. spalte, som af høringsnotatet side 12.

F&P er enig i, at disse forhold bør være afgørende for en vurdering af, om loven finder anvendelse.

Konsekvenser af disse præmisser

Vi forstår kombinationen af disse grundlæggende præmisser således, at hvis et selskab ikke har nogen intention om at tilskynde kunderne til at omlægge til produkter med lavere eller ingen garanti, så er omvalget ikke omfattet af forslaget. I så fald sker omvalget nemlig på kundens initiativ.

Selskaber med flere produkttyper på hylden tilbyder typisk, at kunder kan overføre deres pension til et andet produkt i selskabet, hvis kunden ønsker det.

Vi er af den opfattelse, at kunder bør kunne finde oplysninger (eksempelvis på hjemmesiden) om muligheder for at skifte til andre produkttyper og også oplysninger om, hvad kunden skal gøre for at skifte. Når produktskiftet ikke er initieret af selskabet og derfor heller ikke motiveret "med udgangspunkt i afgivne garantier og ordningens fremtidige afkast" så er denne type oplysninger og beskrivelse af procedurer ikke et "tilbud fra selskabet", der udløser omvalgsbonus efter § 60 a.

Ved "omvalg" eller produktskift som disse, er det de aftalte vilkår om individuelt genkøb, der bestemmer, hvilken værdi kunden har ret til at få overført til sit nye produkt.

Vi finder støtte for vores opfattelse i bemærkningerne, hvor det pointeres, at rene produktoplysninger om selskabets øvrige produkttyper på hjemmeside eller lignende ikke skal opfattes som et aktivt tilbud fra selskab til kunde, der dermed udløser omvalgsbonus.

Hvis selskabet derimod har et ønske om, at pensionsaftaler med garantier ændres til aftaler med lavere eller ingen garantier, iværksætter selskabet typisk aktive omvalgskampanjer. Selskaberne kontakter kunder for på selskabets initiativ at ændre aftalen. Selskabet betaler efter praksis i dag en kompensation for afgivelse af garantien i disse situationer. Denne type omvalg omfattes af den ny § 60 a.

Sondringen mellem på den ene side kundeoplysning/service og på den anden side "aktivt tilbud" motiveret af "afgivne garantier" og "ordningens fremtidige afkast"¹ viser sig på én entydig måde. Hvis omvalg sker på selskabets initiativ, er der tilknyttet en omvalgsbonus til tilbuddet. I disse situationer og kun i disse situationer er omvalget omfattet af loven.

¹ Alle tre citater er fra lovbemærkningerne til § 1, nr. 10, side 43, 1. spalte.

Konklusioner vedr. anvendelsesområdet

På denne baggrund forstår vi L119 således, at hvis selskabet tilbyder kunder kompensation for at afgive en garanti helt eller delvis, så skal kompensationen regnes efter de nye regler. Tilbuddet om en kompensation er den faktor, der viser om omvalget initieres af selskab eller kunde.

Forsikring & Pension

Vores ref. KLJ

Sagsnr. GES-2013-00128

DokID 334812

Hvis det ikke er sådan forslaget skal forstås, så vil vi meget gerne høre, hvordan et selskab, der intet ønske og ingen intention har om, at foranledige et omvalg, kan oplyse en kunde om kundens muligheder for at vælge en anden produkttype – dvs. indenfor de muligheder som aftalevilkår om individuelt tilbagekøb giver - uden derved at blive omfattet af § 60 a.

Vores fortolkning vil også medføre, at den situation, hvor en personlig rådgivningssamtale ender med, at en kunde vælger om til et produkt med lavere eller ingen garanti, kun udløser omvalgsbonus, hvis kunden i øvrigt er omfattet af en tilrettelagt omvalgskampagne eller stående tilbud. En kampagne eller et stående tilbud der er iværksat af selskabet for at flytte kunder til lavere garantier mod kompensation. Derimod udløses ingen omvalgsbonus, hvis en rådgiver og en kunde i løbet af en rådgivningssamtale når frem til, at kunden er bedre tjent med markedsrente uden garanti, hvis selskabet ikke har en kampagne eller et stående tilbud. Dette er et produktskifte på kundens initiativ. Godt nok er det selskabet, der har oplyst om muligheden og konsekvenserne af et sådan valg, men disse oplysninger gives som konsekvens af god skik-reglerne, der forpligter selskabet til at rådgive kunden, hvis selskabet er opmærksom på, at kunden har et sådant behov – eksempelvis i forhold til produktvalg.

En beregningsmetode giver ikke kunder den ønskede sikkerhed for en fair fordeling – og sikrer ikke de tilbageværende kunder tilstrækkeligt. I både bemærkningerne til forslaget og i Erhvervs- og Vækstministerens svar på de indtil nu stillede spørgsmål anvendes begreberne "omfordeling" og "økonomisk værdi". Ingen kan være imod, at kunderne får den "økonomiske værdi" af ordningen med ved ombytte, men problemet er, at ingen af de to begreber har en klar og entydig betydning.

"Omfordeling" er altid omfordeling i forhold til et benchmark. Men der findes ikke ét entydigt, rimeligt og absolut benchmark for en pensionsordningens økonomiske værdi at sammenholde en konkret anvendt beregningsmodel med. Derfor er det usagligt at skrive, at "det er kommet frem, at der er sket en ikke uvæsentlig omfordeling mellem kunderne".

Aktuarer er over én kam enige om, at en sådan korrekt beregningsformel for den økonomiske værdi af en pensionsordning ikke findes. Se eksempelvis aktuarforeningens høringssvar (side 196-199 i [bilag 1's fil med høringssvar til L119](#)), hvor det anføres: "Aktuarforeningen anerkender, at lovforslaget dækker over mange komplekse problemer og stor variation af forsikringsprodukter og -selskaber med hver deres økonomi, historik, bonusregler og forventningsafstemning med kunderne. Netop derfor er det Aktuarforeningens faglige vurdering, at det ikke er muligt at indføre én korrekt beregningsmetode, der i alle situationer opfylder både God Skik reglerne, Det Beregningsmæssige Kontributionsprincip og Det Fordelingsmæssige Kontributionsprincip."

Aktuarforeningen illustrerer herefter med konkrete eksempler, hvornår metoden foreslået i L119's bemærkninger ikke giver rimelige resultater. Vi kan ikke se, at

ministeriet har forholdt sig til Aktuarforeningens bemærkninger i ministeriets [høringsnotat](#).

Forsikring & Pension

Der findes flere metoder, der kan være rimelige ud fra de konkrete forhold i selskabet, der tilbyder omvalg. Konkrete forhold, der kan spille ind, er eksempelvis:

Vores ref. KLJ
Sagsnr. GES-2013-00128
DokID 334812

- Hvor stor en andel af de forsikrede forventes at være tilbage i ordningen, efter omvalget er gennemført
- Hvordan er den akkumulerede værdiregulering af ordningerne finansieret (af de forsikrede selv eller via egenkapitalen)
- På hvilke vilkår er pensionsordningens kunder frem til i dag blevet tilbudt omvalg

Selskaberne har frem til i dag anvendt forskellige regnemetoder, bl.a. fordi selskaberne produkter og kundegrupper er forskellige. Selskaberne har behandlet alle kunder rimeligt. Både dem, der valgte om og dem, der ikke gjorde. Det er også derfor, at Finanstilsynet ikke har haft brug for at gribe ind over for nogen af de anvendte beregningsmetoder, som Finanstilsynet har haft fuldt kendskab til gennem en længere årrække. Alle anvendte regnemetoder har været fair og rimelige over for kunderne.

De tekniske detaljer om den nye beregningsmetode vil blive fastsat i bekendtgørelsesform. Bemærkningerne til L119 pålægger imidlertid Finanstilsynet alt for stramme grænser til at kunne udforme en bekendtgørelse, der giver mulighed for at inddrage selskabernes og deres kunders konkrete forhold i metodevalget.

Bemærkningerne rummer kun mulighed for én beregningsmetode. Ministeren har desuden i sit svar på [spørgsmål 9](#) skrevet, at selskaberne skal anvende en metode "enten baseret på en individuel beregning med udgangspunkt i regnskabsprincipperne eller baseret på en gennemsnitlig beregning, hvis selskabet på forhånd kan dokumentere, at der ikke sker en væsentlig omfordeling mellem forsikringstagerne". Jf. ovenfor er "omfordeling" nu defineret som noget, der giver et andet resultat end den metode, der skal beskrives i bekendtgørelsen. Dermed er der reelt kun en tilladt beregningsmetode fremadrettet.

Hensynet til de kunder, der ikke vælger om

Vi er af den opfattelse, at hensynet til de kunder/medlemmer, der ikke vælger om, bør veje lige så tungt, som hensynet til dem, der vælger om.

I høringsnotatet side 11 skriver Ministeriet: "Forslaget indebærer ikke, at de kunder, der forbliver i deres nuværende ordning, stilles ringere, da de eksisterende kontributionsregler fortsat sikrer, at de kunder, der ikke tilbydes omvalg af deres pensionselskab, eller som vælger at beholde deres nuværende ordninger, behandles efter principper, der er rimelige og betryggende for disse grupper. Forslaget strider derfor ikke imod gældende regler om god skik eller kontribution."

Vi er ikke enige i, at lovforslagets fordelingsmetode i alle situationer sikrer rimelighed for de tilbageværende kunder. Rimelighed defineres i lov om forsikringsvirksomhed normalt ved anvendelse af kontributionsprincippet, dvs. at reserverne fordeles efter, hvorledes de enkelte forsikringer har bidraget til reserveopbygningen. Men efter L 119 defineres det eneste rimelige fordelingsprincip med udgangspunkt i de afgivne pensionstilsagn, altså hvor store reserver, der skal til,

for at selskabet kan honorere sine løfter. Disse to fordelingsprincipper er vidt forskellige.

Den "økonomiske værdi" som defineret i lovforslaget er en meget flygtig størrelse. Den varierer fra dag til dag. Det er derfor ikke svært at forestille sig situationer, hvor lovforslagets fordelingsprincip fører til, at de kunder, der ikke foretager omvalg, vil blive ringere stillet som følge af andre kunders omvalg. Denne risiko kan andre fordelingsprincipper ved omvalg imødegå.

Vi mener derfor, at lovforslaget bør give mulighed for, at der ved omvalg kan tages selskabsspecifikke hensyn ved valget af fordelingsmetode. F.eks. forekommer det rimeligt, at det normale kontributionsmæssige fordelingsprincip også kan anvendes ved omvalg.

Det væsentlige er, at lovforslaget ikke alene fokuserer på vilkårene for de kunder, der vælger om, men også tager hensyn til, at vilkårene også skal være rimelige for dem, der ikke vælger om. Det kræver mulighed for større fleksibilitet i metodevalget.

I krafttræden

Det fremgår af tidsplanen for Folketingets behandling af L119, at forslaget skal 3. behandles den 22. april 2014. Vi går ud fra, at dette også betyder, at ikrafttræden af den vedtagne lov udsættes. I den forbindelse vil vi anmode om, at en ny ikrafttrædelsesdato fastsættes under hensyntagen til, at selskaberne har behov for at tilrette hjemmesider og anden information til kunder. Vi foreslår derfor, at ikrafttræden af loven som minimum udskydes et kvartal til 1. juli 2014.

Med venlig hilsen

Carsten Andersen

Forsikring & Pension

Vores ref. KLJ

Sagsnr. GES-2013-00128

DokID 334812